

Sygnatura akt XII C 1205/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 11 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Małecka

Protokolant: protokolant sądowy Tomasz Wojciechowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2019 r. w P.

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko (...) sp. z o.o. w P.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 102.618 zł (sto dwa tysiące sześćset osiemnaście złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a) od kwoty 50.000 zł od 16 lutego 2014 r.,

b) od kwoty 52.618 zł od 20 sierpnia 2019 r.

do dnia zapłaty.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

III. Koszty procesu rozdziela stosunkowo, obciążając powódkę w 30%, a pozwanego w 70%, przy czym szczegółowe rozliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu, przy uwzględnieniu wynagrodzeń dla pełnomocników stron na poziomie dwukrotnej stawki minimalnej.

/-/ Sędzia M. Małecka

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 lutego 2014 r. **powódka M. S.**, działająca przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie od **pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.:**

- kwoty 90.000 zł tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 lutego 2014 r. do dnia zapłaty,

- kwoty 50.000 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 lutego 2014 r. do dnia zapłaty,

- kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powódki wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 lutego do dnia zapłaty,

- ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody majątkowe i niemajątkowe mogące się ujawnić u powódki w przyszłości w związku z prowadzoną przez niego działalnością,

- zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 21.600 zł oraz kwoty 17 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że jest właścicielką nieruchomości gruntowej położonej w P. przy ul. (...), oznaczonej numerem ewidencyjnym (...), o powierzchni 665 m², dla której Sąd Rejonowy (...) w P. Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). W 2000 r. powódka przystąpiła do budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego zgodnie z decyzją o ustaleniu warunków zabudowy i gospodarowania terenem wydanej dnia 15 lutego 2000 r. przez Wójta Gminy T. (nr (...)). Łączna powierzchnia użytkowa domu jednorodzinnego wynosi 135 m², zaś powierzchnia całkowita nieruchomości 248,2 m². Celem ukończenia budowy budynku jednorodzinnego powódka 13 września 2010 r. zawarła z Bankiem (...) S.A. umowę kredytową nr (...), na mocy której ustanowiona została na nieruchomości na rzecz wierzyciela hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 380.800 zł. Termin zapłaty kwoty kredytu strony ustaliły na dzień 24 grudnia 2035 r.

Na mocy uchwały Sejmiku Województwa (...) Nr (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P. wprowadzone zostały ograniczenia w zakresie przeznaczania terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów. Nieruchomość powódki znalazła się w wewnętrznej strefie obszaru ograniczonego użytkowania.

Pismem z dnia 10 lutego 2014 r. powódka zgłosiła pozwanemu roszczenie o zapłatę dochodzonych niniejszym pozvem kwot, wzywając jednocześnie do zapłaty należności w terminie 5 dni od daty doręczenia pisma. Wobec okoliczności, iż roszczenie stało się wymagalne z upływem 15 lutego 2014 r., a pozwany w wyznaczonym terminie nie uczynił zadość jej żądanie odsetkowe powódki biegnie od dnia 16 lutego 2014 r. do dnia zapłaty.

Jako podstawę prawną roszczenia z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. powódka wskazała art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (dalej u.p.o.ś),. Natomiast kosztów rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego powódka dochodzi na podstawie art. 129 ust. 2 u.p.o.ś oraz art. 136 ust. 3 tejże ustawy.

Powódka wykazała, że wartość ich nieruchomości uległa zmniejszeniu z uwagi na fakt wprowadzenia ograniczeń w korzystaniu z ich nieruchomości, a wynikającego z obowiązku znoszenia przekroczeń norm hałasu. Obowiązek znoszenia tych przekroczeń wynika z wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania (dalej (...)).

Strona powodowa zaznaczyła również, że podana w pozwie wartość szkody jest szacunkowa i stanowi jedynie część roszczenia wskazanego w zgłoszeniu roszczeń skierowanym do strony pozwanej. Prawidłowe określenie wysokości szkody wymaga przeprowadzenia specjalistycznych opinii i po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłych sądowych strona powodowa zastrzega sobie możliwość rozszerzenia żądania powództwa.

Powódka domaga się również zadośćuczynienia za naruszenie jej dóbr osobistych, tj. naruszenia prawa do prywatności, spokojnego korzystania ze swej nieruchomości a także naruszenia prawa do odpoczynku we własnym domu. Dodatkowo, powódka domaga się rekompensaty za konieczność znoszenia immisji związanych z działalnością pozwanego, mających szkodliwy wpływ na zdrowie jej i jej najbliższych.

W odpowiedzi na pozew z dnia 2 kwietnia 2014 r. pozwany (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w P.**, działając również przez pełnomocnika procesowego, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że żadne ze zgłoszonych przez stronę powodową roszczeń nie zasługuje na uwzględnienie. Podkreślił, że przytoczone przez stronę powodową orzeczenia Sądu Najwyższego poruszające kwestie obszarów ograniczonego użytkowania ustanowionych dla lotniska wojskowego P.-K. oraz dla (...)

im. F. C. w W., mają dla przedmiotowej sprawy ograniczone znaczenie, albowiem zapadły na kanwie odmiennych stanów faktycznych. W stosunku do (...) utworzonego dla PL - P. Ł. wymagania techniczne, jakie powinny spełniać budynki mieszkalne określono jedynie do strefy wewnętrznej, przy czym w ogóle nie określono tych wymagań w stosunku do strefy zewnętrznej. Ponadto, zarówno w strefie wewnętrznej, jak również zewnętrznej nie wprowadzono żadnych ograniczeń co do sposobu korzystania oraz ograniczeń co do przeznaczenia nieruchomości mieszkalnych w strefie położonej najbliżej lotniska. Pozwany stwierdził, że powódka powinna wykazać, że wskutek wprowadzenia (...) doszło do spadku wartości ich nieruchomości, a nadto zauważył, że nieruchomość, której dotyczy sprawa została zakupiona za cenę uwzględniającą funkcjonowanie w sąsiedztwie lotniska. Brak jest tym samym podstaw do przyjęcia, że w związku z wprowadzeniem (...) strona powodowa poniosła szkodę.

Strona pozwana podniosła również, iż przeciwnik procesowy nie wykazał, że poniósł szkodę w związku z funkcjonowaniem PL (...) na podstawie art. 435 KC.

Pozwany wskazał, iż objęcie obszarem ograniczonego użytkowania zabudowy mieszkaniowej położonej w strefie wewnętrznej (...) miało na celu zagwarantowanie dodatkowej ochrony dla nieruchomości położonych w najbliższym otoczeniu lotniska. Podkreślił, że przedmiotowa dodatkowa ochrona wynika z faktu, iż wprowadzenie (...) skutkuje nałożeniem na pozwanego dodatkowych obowiązków związanych

z „kontrolą akustyczną”, polegających na stosowaniu narzędzi przewidzianych

w przepisach u.p.o.ś. Przedmiotowe narzędzia skupiają się wokół obowiązku prowadzenia ciągłego monitoringu hałasu. Według pozwanego, wprowadzenie (...) zwiększa poczucie bezpieczeństwa ze względu na fakt, iż działalność pozwanego jest poddana większym rygorom niż przed wejściem w życie obszaru. Usankcjonowanie działalności pozwanego stabilizuje rynek nieruchomości, co stanowi okoliczność pozytywną, nie wpływającą wbrew twierdzeniom strony powodowej, na zmniejszenie wartości nieruchomości. Pozwany podkreślił, że uchwała nie wprowadziła dla nieruchomości stanowiącej własność strony powodowej żadnych ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu ani żadnych ograniczeń

co do sposobu korzystania z niego. Według pozwanego, powódka może, jak przed wprowadzeniem (...), w sposób dowolny korzystać z nieruchomości, natomiast bliskie sąsiedztwo rozwijającego się portu lotniczego może wręcz przesądzać o większej atrakcyjności nieruchomości. W dalszej kolejności pozwany wskazał, że (...) rozwija się konsekwentnie od roku 1958, a działania zmierzające do rozbudowy infrastruktury lotniska rozpoczęto w połowie lat 90 poprzedniego wieku. Powódka rozpoczynając budowę w 2000 r. musiała mieć zatem tego świadomość. Strona pozwana przytoczyła również fakt, iż planowane w niedalekim terminie oddanie do użytku lotniska B.-B. dodatkowo wpłynie na zmniejszenie operacji lotniczych w porcie lotniczym pozwanego. Mając powyższe na uwadze, pozwany uznał, że twierdzenia strony powodowej należy uznać za bezpodstawne.

Pozwany wniósł również o oddalenie żądania co do ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość. Jak wskazuje, wysokość szkody o której mowa w art. 129 u.p.o.ś oraz w art. 136 u.p.o.ś jest już wiadomo w dniu wejścia w życie aktu prawnego tworzącego obszar ograniczonego użytkowania lub w krótkim okresie po jego wejściu w życie. Przyszłe wydatki dotyczące np. rewitalizacji budynków będą wynikały z normalnej eksploatacji nieruchomości.

W zakresie żądania zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, w postaci naruszania dóbr osobistych, tj. prawa do prywatności, prawa do spokojnego korzystania z nieruchomości, prawa do odpoczynku oraz rekompensaty za konieczność znoszenia immisji związanych z działalnością pozwanego, mających szkodliwy wpływ na jego zdrowie i jego najbliższych, pozwany wniósł o jego oddalenie w całości. Pozwany wskazał, że powódka nie wykazała szczegółowo naruszenia dóbr osobistych i powstania krzywdy. Ponadto jego działanie nie było bezprawne, nie było zawinione.

Strona pozwana wniosła również o oddalenie powództwa w zakresie żądania zasądzenia odsetek od dnia 16 lutego 2014 r., tj. od dnia następnego po upływie terminu wskazanego przez stronę powodową w wezwaniu do zapłaty. Pozwany stwierdził bowiem, iż strona powodowa nie udowodniła istnienia obowiązku spełnienia świadczenia pieniężnego przez pozwanego, a tym samym nie ma podstaw do przyjęcia, że pozwany spóźnia się ze spełnieniem tego świadczenia.

Pozwany zakwestionował wniosek powódki o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy na okoliczność zakresu spadku wartości nieruchomości powódki, albowiem jest on w niniejszym postępowaniu, wobec okoliczności podniesionych powyżej przez pozwanego, zbędny.

Pismem z dnia 27 maja 2014 r. powódka podtrzymała w całości dotychczasowe wnioski i twierdzenia.

W piśmie z dnia 14 maja 2015 r. pełnomocnik pozwanego podtrzymał dotychczasowe stanowisko wyrażone w odpowiedzi na pozew.

W piśmie z dnia 11 września 2015 r. pełnomocnik pozwanego wskazał, że strona powodowa uchybiła terminowi zawitemu z art. 129 ust. 4 u.p.o.ś.

Pozwany o roszczeniu strony powodowej dowiedział się 19 marca 2014 r. (w dacie otrzymania odpisu pozwu). Tymczasem, ze swoim roszczeniem powódka mogła wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, czyli w tym przypadku do dnia 28 lutego 2014 r.

W piśmie z dnia 2 grudnia 2015 r. strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko w sprawie. Odnosząc się do zarzutu uchybienia terminowi zawitemu, wskazała, że swoje roszczenie zgłosiła pozwanemu na piśmie z dnia 10 lutego 2014 r. Pismo znajduje się w aktach sprawy (k.47 akt) i opatrzone jest pieczęcią pozwanego, przy którym odnotowano datę wpływu pisma - 10 lutego 2014r.

Wyrokiem częściowym z dnia 2 czerwca 2016r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości (punkt 1 żądania pozwu) kwotę 89.300 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 16 lutego 2014r. do dnia zapłaty. (k. 580 akt). Wyrokiem z dnia 23 maja 2017r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelację pozwanego od wyroku częściowego z dnia 2 czerwca 2016r. (k. 774 akt)

Na skutek wniosków opinii łącznej sporządzonej przez biegłych sądowych akustyka W. P. (1) i budowlanica Z. B. (1), powódka **pismem z dnia 5 czerwca 2019r. rozszerzyła powództwo w zakresie żądania 2 pozwu** i wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 102.618 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej budynku położonego w P. przy ul. (...) wraz z ustawowymi odsetkami od 16 lutego 2014r. do dnia zapłaty.

Pismem z dnia 26 sierpnia 2019r. pozwany ustosunkował się do rozszerzenia powództwa podnosząc, iż jest wadliwe i zawiera braki formalne, a ponadto podtrzymując stanowisko zaprezentowane już wcześniej o bezzasadności roszczeń strony powodowej zgłoszonych w pozwie.

Wyrokiem z dnia 11 października 2019r. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 102.618 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

a) od kwoty 50.000 zł od 16 lutego 2014r.

b) od kwoty 52.618 od 20 sierpnia 2019r.

do dnia zapłaty, natomiast w pozostałym zakresie oddalił powództwo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka jest właścicielką nieruchomości gruntowej położonej w P. przy ul. (...), oznaczonej numerem ewidencyjnym (...), o powierzchni 665 m², dla której Sąd Rejonowy (...) w P. Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Powódka jest wyłączną właścicielką tej nieruchomości.

Nieruchomość ma bezpośredni dostęp do drogi publicznej – ul. (...). Częścią składową działki jest wolnostojący, podpiwniczony, dwukondygnacyjny budynek mieszkalny, wykonany w technologii tradycyjnej - murowanej.

Zastosowano ściany murowane z pustaka P. 44 cm oraz pustaka P. o grubości 38 cm (dotyczy ścian facjatki w pokoju (...).2). Okna drewniane z szybą 4/12/4. Dach pokryty dachówką ceramiczną, ocieplony wełną mineralną o grubości 20 cm.

Budynek mieszkalny powódki spełniał wymogi Polskiej Normy, tj. normy (...) (Akustyka budowlana. Ochrona przed hałasem w budynkach) przed wprowadzeniem (...) Ograniczonego (...) ((...)) z zakresu izolacyjności akustycznej.

Dla obszaru, na którym położona jest nieruchomość, brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy T. teren, na którym położona jest nieruchomość oznaczono symbolem M.4 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o dużej intensywności. Według stanu na dzień 28 lutego 2012 r. nieruchomość gruntowa, zabudowana budynkiem mieszkalnym w zabudowie wolnostojącej, położona jest w strefie „wewnętrznej” obszaru ograniczonego użytkowania lotniska P.-Ł..

Okoliczności niesporne, jak również dowody: wydruk i odpis zwykły księgi wieczystej KW nr (...) (k. 23-28 akt), opinia biegłego Z. B. (1) (k.844-894 akt), opinia biegłego W. P. (1) (k. 795-836 akt).

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę Nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., która weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r. Uchwała ta utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., podzielony na dwie strefy tzw. strefę wewnętrzną i tzw. strefę zewnętrzną, a w nim określiła ograniczenia w zakresie przeznaczania terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów.

W myśl postanowienia § 4 uchwały, w obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy:

1) **strefę zewnętrzną**, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, określona w § 3, a od wewnątrz linia będąca obwiednią:

a) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eqD} = 60$ dB oraz dla pory nocy $LA_{eqN} = 50$ dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych;

b) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $LA_{eqD} = 55$ dB oraz dla pory nocy $LA_{eqN} = 45$ dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska;

2) **strefę wewnętrzną**, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy lotniska.

W obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono przeznaczania nowych terenów pod budowę szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz pod strefy ochronne A uzdrowisk (§ 7 uchwały).

W obszarze ograniczonego użytkowania określono następujące sposoby korzystania z terenów w strefie wewnętrznej (§ 8 ust. 2):

a) zabroniono budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b) dopuszczono rozbudowę, odbudowę oraz nadbudowę istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zabroniono tworzenia stref ochronnych A uzdrowisk,

d) dopuszczono lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, pod warunkiem zapewnienia właściwego komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

W uchwale wprowadzono ponadto wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej (§ 9 ust. 2).

W § 2 pkt 3 uchwały wyjaśniono, że przez odpowiednią izolacyjność akustyczną przegród budowlanych należy rozumieć izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania, przeloty statków powietrznych, operacje naziemne i inne źródła hałasu związane z funkcjonowaniem lotniska, przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu, a także wymaganej izolacyjności cieplnej. W § 2 pkt 7 uchwały wyjaśniono także, iż przez właściwy klimat akustyczny w budynkach rozumie się poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej.

Na mocy tej uchwały opisana wyżej **nieruchomość, należąca do powódki, znalazła się w tzw. strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania.**

Okoliczności bezsporne, jak również dowody: uchwała Nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., wraz z uzasadnieniem i załącznikami (k.30-46 akt), wyciąg z protokołu kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony (...) w P. (k. 90 akt), decyzja (...) Dyrektora Ochrony Środowiska w P. z dnia 28 lutego 2011 r. (k. 78-81 akt), raport o oddziaływaniu na środowisko „Rozbudowa i modernizacja (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością im. H. W.” (k. 87-89 akt), opinia biegłego K. R. (k. 308-341 akt),.

Pismem z dnia 10 lutego 2014 r. powódka zgłosiła pozwanemu roszczenie w wysokości 220.000 zł z tytułu szkody poniesionej przez powódkę w związku z położeniem nieruchomości powódki w obszarze ograniczonego użytkowania i w sąsiedztwie lotniska P. – Ł. w P.. W skład tej kwoty wchodziło 90.000 zł tytułem odszkodowania z tytułu utraty wartości nieruchomości, 50.000 zł tytułem nakładów koniecznych na rewitalizację akustyczną budynku oraz 80.000 zł zadośćuczynienia za szkodę niematerialną z tytułu silnego wpływu emisji na zdrowie i samopoczucie.

dowód: pismo z dnia 10 lutego 2014 r. zawierające zgłoszenie roszczenia (k. 47 akt),

W związku z wprowadzeniem (...) dla lotniska P.- Ł. w P. nieruchomość powódki wymaga nakładów w celu dotrzymania norm co do izolacyjności akustycznej. Z obliczeń akustycznych wynika, że należy wymienić okna na okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej oraz zwiększyć izolacyjność akustyczną niektórych przegród zewnętrznych (tabela nr 27 opinii biegłego Z. B.). Z uwagi na to, że warunkiem zachowania obliczonej izolacyjności akustycznej okien jest pozostawanie ich w pozycji zamkniętej, w budynku powódki zostaną zmienione warunki dotyczące wentylacji pomieszczeń. W celu zapewnienia właściwej wymiany powietrza przez cały czas, bez względu na porę roku i warunki atmosferyczne, niezbędne jest wykonanie instalacji wentylacyjnej. Koszt nakładów, które powódka powinna ponieść w związku z wprowadzeniem (...) w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), w związku z określeniem na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków w zakresie, w jakim dotyczą podwyższonych na tym obszarze wymagań izolacyjności akustycznej, zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr (...) z dnia 30 stycznia 2012 r., wynosi 102.618 zł brutto wg cen z lutego 2014r.

dowód : opinia biegłego Z. B. (1) (k.844-894 akt), opinia biegłego W. P. (1) (k. 795-836 akt).

Do dnia wniesienia pozwu pozwany nie uiścił żądanej przez powódkę kwoty w jakiegokolwiek części.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów (urzędowych i prywatnych) oraz opinii biegłych sądowych W. P. (1) i Z. B. (1).

Zgodnie z treścią art. 244 k.p.c. dokumenty urzędowe stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zgodnie natomiast z treścią art. 245 k.p.c. dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie były kwestionowane przez strony. Również Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne z urzędu. Wiarygodność kserokopii dokumentów również nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

Opinia biegłego sądowego z dziedziny akustyki W. P. (1) została zakwestionowana przez pozwanego, który wniósł o pominięcie dowodu z opinii biegłego, przedstawienie pisemnej opinii uzupełniającej z uwzględnieniem okoliczności wskazanych przez pozwanego, wniósł również o przesłuchanie biegłego na rozprawie a także o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny akustyki. Pozwany zarzucił biegłemu, że w sposób nieuprawniony określił wymaganą izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych budynku powodki, zapewniającej spełnienie wymagań Polskich Norm po utworzeniu (...) dla docelowego stanu na rok 2034; wyszedł poza tezę dowodową i przeanalizował okres czasowy, którego nie był uprawniony analizować. Pozwany zarzucił biegłemu również, że nie wyjaśnił metody jaką posłużył się przy wydzieleniu fragmentów odpowiadającym operacjom lotniczym z zarejestrowanego sygnału akustycznego, co uniemożliwiło jej zweryfikowanie. Wskazał, iż ewentualne doprowadzenie do skumulowania hałasu od wszystkich źródeł, mogło zafałszować wyniki. Pozwany zarzucił także, że punkty pomiarowe ustanowiono na działce powodów, a nie wewnątrz budynku. Ponadto, biegłemu zostało zarzucone również, że przy dokonaniu analizy izolacyjności akustycznej przegród w budynku zostały zastosowane Polskie normy pod nazwą (...) oraz (...) a powinna zostać zastosowana norma (...) wynikająca z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. Pozwany zakwestionował również, by koszty doprowadzenia nieruchomości do zgodności z wymogami postanowień uchwały o utworzeniu (...) powinny objąć wyłącznie koszty doprowadzenia do standardu a nie koszty, które trzeba ponieść aby doprowadzić budynek do stanu technicznego wymaganego przed utworzeniem (...) lub koszty jeszcze wyższego standardu od wymaganego w (...). (k. 920-922 akt)

Na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2019 r. biegły z dziedziny akustyki W. P. (1) podtrzymał wnioski i twierdzenia zawarte w opinii pisemnej. Biegły wskazał, że wziął pod uwagę stan określony na rok 2034 z uwagi na to, że granice obszaru ograniczonego użytkowania zostały wyznaczone na ten stan przy określonej liczbie operacji lotniczych – 120 dla pory dnia i 12 operacji dla pory nocnej. Jest to maksymalna liczba przelotów, na którą pozwala wprowadzenie (...) (w chwili obecnej w ciągu dnia jest około 60-70 przelotów, natomiast stan zakładany na 2034 r. wskazuje na liczbę 120 przelotów). Biegły w sposób logiczny i spójny przedstawił przyczyny uwzględnienia w swoich obliczeniach stanu na 2034r., a także wyjaśnił, że stan na 2034 oceniany na podstawie normy (...) (a więc innego wskaźnika, niż stan po utworzeniu (...), który był określany na podstawie (...), jednakże obowiązującego na dzień sporządzania opinii) na dzień sporządzenia opinii został już osiągnięty, przy zastosowaniu wartości poziomu maksymalnego dla pory nocy, na co pozwala powołana wyżej norma z 2015r.(co istotne, wartość poziomu maksymalnego nie zależy od ilości lotów tylko od średniej wartości tych przelotów). Biegły wskazał, że po zarejestrowaniu hałasu, nagranie jest zawsze ponownie odsłuchiwane i brane pod uwagę są tylko te fragmenty, które pochodzą tylko i wyłącznie od samolotu a nie od innych czynników. W przypadku wystąpienia zakłóceń, nie są one uwzględnione w pomiarach. Biegły wskazał, że punkty pomiaru nie znajdowały się wewnątrz budynku, ponieważ opinia została wykonana na podstawie normy nr 3 z 2015 r. (...), wg której aby wyznaczyć poziom miarodajny, punkty pomiaru muszą znajdować się na zewnątrz. Biegły również wyjaśnił, iż do opinii nie została zastosowana norma (...) ponieważ jest ona stosowana tylko do hałasu związanego ze źródłami wewnątrz budynku oraz z lokalami użytkowymi i nie ma możliwości aby ją wykorzystać do hałasu powiązanego z portem lotniczym.

Dowód: wyjaśnienia biegłego W. P. (1) na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2019 r. (k. 965 akt)

Opinia biegłego sądowego z dziedziny budownictwa Z. B. (1) również została zakwestionowana przez pozwanego, który wniósł o pominięcie dowodu z opinii biegłego, przedstawienie pisemnej opinii

uzupełniającej z uwzględnieniem okoliczności wskazanych przez pozwanego, wniósł również o wysłuchanie biegłego na rozprawie, a także o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny budownictwa. Pozwany zarzucił biegłemu, że przy ustalaniu wartości koniecznych nakładów zastosował średnie ceny publikowane przez (...) Serwis (...) oraz (...) według poszczególnych katalogów nakładów rzeczowych a nie wziął pod uwagę ceny ustalonej poprzez szczegółową weryfikację rynku tak, aby okna zostały zakupione po możliwie najniższej cenie, żeby nie doprowadzić do nieuzasadnionego podwyższenia kwoty odszkodowania. Ponadto, pozwany zakwestionował przedmiotową opinię z uwagi, na to, że nie daje ona jednoznacznej odpowiedzi na pytanie czy nowe okna PCV zaproponowane przez biegłego nie spełniają jeszcze wyższych wymagań niż te, które wynikają z uchwały wprowadzającej (...). Biegłemu zostało również zarzucone, iż nie wziął pod uwagę faktu, że przedmioty nabywane przez powódkę są nowe i zastępują elementy używane, co powoduje podwyższenie standardu budynku. Stwierdził, że wartość nakładów powinna być odpowiednio zmniejszona, aby uwzględnić zużycie materiałów wymienianych i dostosować do tego zużycia nakłady konieczne które mają być dokonane w budynku powódki. Pozwany zwrócił również uwagę na to, iż wymienione okna posiadają dodatnią wartość, która powinna zostać uwzględniona w oszacowaniu nakładów koniecznych, bowiem istnieje możliwość ich sprzedaży. Ponadto, pozwany zarzucił biegłemu, iż nie był uprawniony do weryfikacji konieczności zmiany warunków dotyczących wentylacji pomieszczeń, ponieważ biegły W. P. (1) nie zalecał wymiany wentylacji. (k. 922-924v akt)

Na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2019 r. biegły Z. B. (1) podtrzymał w całości wydaną w niniejszej sprawie opinię pisemną. Biegły z dziedziny budownictwa wskazał, iż nie ma uprawnień, aby w określaniu kosztów nakładów niezbędnych posługiwać się cenami minimalnymi lub stosować materiały z „najniższej półki cenowej”. Ponadto, okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej nie są spotykane w wolnym obrocie materiałami budowlanymi i są to elementy wykonywane na indywidualne zamówienie. Biegły wyjaśnił, że okna obecnie znajdujące się w budynku powódki są wykonane z drewna egzotycznego M. (w zarzutach do opinii pozwany błędnie wskazywał, że są to okna z PCV), tym samym do wymiany zostały zaproponowane okna o tej samej jakości oraz posiadające parametry ściśle obliczone przez biegłego akustyka (tabela 27 opinii biegłego W. P.) i dla tak określonych parametrów zostały oszacowane koszty nakładów niezbędnych. Biegły wykluczył wymianę jedynie samych szyb w oknach z uwagi na konieczność zastąpienia 2 szyb 5 szybami i tym samym dostosowania ram i futryn okiennych do tych zmienionych warunków (w tym obciążeń). Zaproponowane przez niego materiały odpowiadają aktualnemu stanowi i standardowi budynku. Biegły wskazał również, że nie spotkał się na rynku z używanymi oknami, które posiadałyby odpowiednie atesty i aprobaty podające określone wartości akustyczne, niezbędne do zastosowania w budynku powódki. Zdaniem biegłego, wymieniane okna są materiałem porozbiórkowym nadającym się jedynie do utylizacji. Ewentualny odzysk okien możliwy jest po rozkuciu węgarów i ościeży powodujący zwiększone koszty związane z naprawą uszkodzonych elementów. Ponadto, ceny okien z odzysku są niewielkie, co nie pokryłoby nawet w części kosztów usunięcia dodatkowych uszkodzeń.

Natomiast na zarzut pozwanego, iż nie był uprawniony do weryfikacji konieczności zmiany warunków dotyczących wentylacji, wyjaśnił, że podstawę do dokonania tej oceny upatruje w treści par. 2 pkt 3 uchwały z dnia 30.01.2012r. w sprawie utworzenia (...) dla L. P. – Ł. w P.. Wprawdzie biegły akustyk w swoich zaleceniach nie zawarł potrzeby dokonania wymiany wentylacji, jednakże z uwagi na to, że budynek oddany do użytku musi spełniać szereg wymogów technicznych, to w sytuacji zamontowania okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej (który to parametr jest zachowany jedynie w przypadku pozostawiania okien w pozycji zamkniętej) i niemożności zapewnienia dopływu świeżego powietrza poprzez rozszczelnienie bądź uchYLENIE okien, niemożliwa okazałaby się wymiana powietrza, niezbędna do prawidłowego funkcjonowania ludzi w budynku. Biegły oświadczył, iż wziął pod uwagę możliwość zastosowania wentylacji przy zastosowaniu nawiewników ściennych, które są jednym z elementów wentylacji grawitacyjnej, jednakże stwierdził, że w budynkach powódki nie jest możliwe takie rozwiązanie, gdyż nie są produkowane nawiewniki o niezbędnej izolacyjności akustycznej, która winna zostać spełniona. Tym samym jedynym możliwym rozwiązaniem w budynku powódki jest wentylacja mechaniczna nawiewno-wywiewna, która zapewni normowe wymiany powietrza w budynku. Biegły podkreślił, że zaproponowany system wentylacji nawiewno-wywiewnej nie stanowi podwyższenia standardu budynku, tylko zapewni spełnienie warunków technicznych jakim

powinny odpowiadać budynki. Brak lub niesprawnie działająca wentylacja sprawi natomiast, że obiekt nie będzie nadawał się do użytkowania.

Dowód: wyjaśnienia biegłego Z. B. (1) na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2019 r.

(k. 966 akt)

Tym samym Sąd uznał opinie biegłych W. P. (1) i Z. B. (1) za w pełni wiarygodne, szczególnie, że opinie zostały sporządzone przez osoby kompetentne, dysponujące odpowiednim zasobem wiedzy. Obie opinie są konsekwentne, jednoznaczne i stanowcze, a nadto zostały wydane z uwzględnieniem całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i badań własnych biegłych. Biegli w sposób szczegółowy przedstawili w swoich opiniach przesłanki, na których się oparli formułując końcowe wnioski. Zaprezentowane w nich ustalenia poparte zostały rzeczową, logiczną i zgodną z zasadami poprawnego wnioskowania argumentacją, co pozwala stwierdzić, że ich autorzy dysponują rzetelną wiedzą specjalistyczną w swojej dziedzinie i pozwala je uznać za pełne i kompletne.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał za zbędne przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych. Zebrany w sprawie materiał dowodowy był bowiem wystarczający dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd. Na podkreślenie zasługuje, że Sąd ma wprawdzie obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii dalszych biegłych, jednakże sytuacja taka zachodzi jedynie wtedy, gdy jest to potrzebne dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności, gdy przeprowadzona już opinia jest nieprzekonująca, niekompletna, pomija lub wadliwie przedstawia istotne okoliczności, zawiera istotne luki, bo nie odpowiada na postawione tezy dowodowe, jest niejasna, czyli nienależycie uzasadniona lub nieweryfikowalna, tj. gdy przedstawiona przez eksperta analiza nie pozwala organowi orzekającemu skontrolować jego rozumowania co do trafności jego wniosków końcowych. (postanowienie SN z dnia 19 sierpnia 2009 r., III CSK 7/09, postanowienie SN z dnia 29 sierpnia 2013 r., I CSK 20/13). W ocenie Sądu, opinii łącznej sporządzonej przez biegłych sądowych W. P. (1) i Z. B. (1) nie można postawić takich zarzutów.

Sąd zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powódka domagała się odszkodowania na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (u.p.o.ś.), wywodząc swoje roszczenia z faktu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P. na mocy uchwały Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 października 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P.. Jest niesporne, że na jej podstawie nieruchomość gruntowa powódki wraz ze stanowiącą jej własność budynkiem mieszkalnym znalazła się w tzw. strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania. W ramach zgłoszonego powództwa, powódka domagała się:

1. kwoty 90.000 zł tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 lutego 2014 r. do dnia zapłaty,
2. kwoty 102.618 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 lutego 2014 r. do dnia zapłaty,
3. kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powódki wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 lutego do dnia zapłaty,
4. ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody majątkowe i niemajątkowe mogące się ujawnić u powódki w przyszłości w związku z prowadzoną przez niego działalnością,

Roszczenie wynikające z punktu 1 pozwu zostało uwzględnione prawomocnym wyrokiem częściowym z dnia 2 czerwca 2016r. do kwoty 89.300 zł

Za uwzględnieniem roszczenia objętego punktem 2 pozwu przemawiała analiza materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy oraz ocena stanu faktycznego, dokonana przez pryzmat przepisów powołanych w uzasadnieniu

pozwu. Należało podzielić argumentację powódki o istnieniu odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego za tak ustalony stan faktyczny, elementem którego jest konieczność poniesienia kosztów odpowiadających nakładom koniecznym do zapewnienia nieruchomości właściwego klimatu akustycznego w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P..

Stosownie do przepisu art. 135 § 1 u.p.o.ś. obszar ograniczonego użytkowania tworzy się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu.

Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały – art. 135 ust. 2 u.p.o.ś. Przed nowelizacją tego przepisu czynił to natomiast właściwy Wojewoda w drodze rozporządzenia; przykładem tutaj jest chociażby lotnisko wojskowe P. – K.. Dla zakładów lub innych obiektów, niewymienionych w art. 135 ust. 2 u.p.o.ś., czyni to rada powiatu, w drodze uchwały (art. 135 ust. 3 u.p.o.ś.). Zgodnie z treścią art. 135 ust. 3a u.p.o.ś. tworząc obszar ograniczonego użytkowania, wskazane organy określają granice obszaru, ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne budynków oraz sposób korzystania z terenów wynikające z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko lub analizy porealizacyjnej albo przeglądu ekologicznego. Tworzące obszar ograniczonego użytkowania uchwała sejmiku województwa (uprzednio rozporządzenie właściwego wojewody) albo uchwała rady powiatu - po ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 2 i art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449) - stają się aktami prawa miejscowego.

Powódka domagała się kwoty 102.618 zł tytułem nakładów, które należy ponieść w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla jej domu.

Wskazać należy, że szkoda w majątku powódki przejawiająca się w konieczności poniesienia nakładów rewitalizacyjnych powstała już w dacie wejścia w życie uchwały Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., tj. w dniu 28 lutego 2012 r. W tym miejscu wskazać należy, że polska norma (...) normuje wymaganą izolacyjność akustyczną przegród budowlanych.

Z opinii biegłego sądowego W. P. (1) wynika, że budynek mieszkalny powódki przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania spełniał wymogi Polskiej Normy, tj. normy (...) z zakresu izolacyjności akustycznej. Natomiast po wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania przedmiotowy budynek nie spełnia już tych wymogów. W związku z tym, wymaga nakładów w postaci wymiany stolarki okiennej, poprawy izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych oraz wykonania instalacji wentylacyjnej mechanicznej, co ma bezpośredni związek z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P.. Koszt nakładów, które powódka powinna ponieść w związku z wprowadzeniem (...) w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), wynosi 102.618 zł, która to wartość została ustalona przez biegłego sądowego Z. B. (1).

Wprawdzie pozwany zgłosił pod adresem opinii szereg zarzutów, ale biegli odnieśli się do nich wyczerpująco w swoich wyjaśnieniach ustnych złożonych na rozprawie i ostatecznie okazały się one niezasadne. Sąd podzielił bowiem w

całości pisemną opinię łączną wraz z ustnymi wyjaśnieniami złożonymi na rozprawie przez biegłego W. P. (1) i biegłego Z. B. (1).

W konsekwencji powódka musi ponieść nakłady w wysokości 102.618 zł w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego jej domowi mieszkalnemu. Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki w/w kwotę.

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o treść art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c., zasądzając je na rzecz powódki:

1) od kwoty 50.000 zł od dnia 16 lutego 2014r. (tj. od daty wskazanej w pozwie, a znajdującej uzasadnienie w wezwaniu do zapłaty z dnia 10 lutego 2014r. (powódka mogła wprawdzie żądać ustawowych odsetek od 14 lutego 2014r., jednakże w pozwie wniosła o ich zasądzenie od 16 lutego 2014r.)

2) od kwoty 52.618 zł od dnia 20 sierpnia 2019 r. (po upływie 7 dni od doręczenia pisma z dnia 5 czerwca 2019 r. rozszerzającego powództwo w tym zakresie) do dnia zapłaty.

Sąd nie uwzględnił żądania powódki w zakresie zasądzenia odsetek od kwoty 52.618 zł od 16 lutego 2014r. z uwagi na fakt, iż w wezwaniu do zapłaty z dnia 10 lutego 2014r. powódka swoje roszczenie z tytułu nakładów na rewitalizację akustyczną wyceniała jedynie na 50.000 zł. Tym samym, wezwaniem do zapłaty odszkodowania przewyższającego kwotę 50.000 zł było dopiero rozszerzenie powództwa z dnia 10 lutego 2014r. doręczone pozwanemu na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2019r.

Sąd nie uwzględnił również żądania objętego punktem 3 pozwu, tj. zasądzenia kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powódki tj. prawa do prywatności, spokojnego korzystania ze swej nieruchomości i prawa do odpoczynku we własnym domu, a także rekompensaty za konieczność znoszenia emisji związanych z działalnością pozwanego, mającymi szkodliwy wpływ na zdrowie jej i najbliższych , z uwagi na brak wystąpienia przesłanki warunkującej możliwość rozpatrywania żądania strony powodowej z tytułu naruszenia jej dóbr osobistych, tj. bezprawnego charakteru działania wywołującego naruszenie dóbr osobistych (art. 24 kc). Niekwestionowaną przyczyną wyłączającą bezprawność jest działanie w ramach porządku prawnego. Należy do tej kategorii zaliczyć te wszystkie przypadki, gdy normy prawa przedmiotowego usprawiedliwiają i legalizują wkroczenie w sferę cudzych dóbr osobistych. W rozpatrywanej sprawie działanie pozwanego wynika z uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012r., stanowiącej prawo miejscowe i jako takie wyłącza możliwość uznania działań pozwanego za bezprawne. Tym samym, roszczenie powódki żądania zadośćuczynienia Sąd uznał za bezzasadne.

Za bezzasadne Sąd uznał również żądanie objęte punktem 4 pozwu, tj. ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody majątkowe i niemajątkowe mogące się ujawnić u powódki w przyszłości w związku z prowadzoną przez niego działalnością, z uwagi na fakt, że art. 129 ust. 4 prawa ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. Nr 62, poz. 627 z późn.zm) przewiduje możliwość żądania odszkodowania jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, jedynie w terminie zawitym 2 lat (wg stanu na dzień złożenia pozwu). Tym samym nie ma możliwości w oparciu o ten przepis dochodzić dalszych roszczeń w przyszłości. Powódka składając w niniejszej sprawie pozew wyczerpała możliwość dochodzenia odszkodowania związanego z wprowadzeniem (...) dla L. Ł. w P..

Mając zatem powyższe na względzie, Sąd na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w punkcie II sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisów art.100 k.p.c., obciążając nimi powódkę w 30 %, natomiast pozwanego w 70%. Sąd pozostawił szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu (art. 108 § 1 zd. 2), przy założeniu, iż wynagrodzenie dla pełnomocników stron wyniesie dwukrotność stawki minimalnej (punkt III sentencji wyroku).

/-/ sędzia Małgorzata Małecka

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować uzasadnienie w kontrolce,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron,
3. przedłożyć za 21 dni lub z apelacją.

Poznań, dnia 23 grudnia 2019 r. /-/ Małgorzata Małecka